

**Corpus Juris Canonici, Per Regulas Naturali Ordine
Digestas, Usuque Temperatas, Ex Eodem Jure, Et
Conciliis, Patribus, Atque Aliunde Desumptas, Expositi**

Opus, Tum In Rebus Obscuris Claritate, Tum Dispersis Collectione ac
delectu, in contrariis conciliatione, eximium, simulque Indicibus ac
Præfationibus, Notisque quamplurimis & exquisitis illustratum, ; In Tres
Tomos divisum

Complectens Prolegomena Ad Jus Canonicum In Se Et Universim
Consideratum

Gibert, Jean-Pierre

Coloniæ Allobrogum, 1735

§. II. Undè suam hauriant Rescripta Autoritatem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74413](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74413)

quorum Sedes fundata, vel gubernatae sunt ab Apostolis, ac idè Sedes Apostolicae appellatur. C. 6. Dist. XIX.

Oppones iterum *Agathonem*. C. 2. Dist. XIX. dicere, Sanctiones omnes Summorum Pontificum sic accipiendas tanquam Divi Petri voce firmatae sint, ideòque infallibiles habendas esse, sicut haberentur & essent, si à Petro emanarent vel firmarentur. Verum Respondetur, 1. hunc *Agathonis* locum explicandum per istum S. LEONIS relatum. C. 5. CAUS. XXIV. QUÆST. I. *Manet Petri privilegium ubicumque ex ipsius fertur aequitate iudicium, nec nimia est vel severitas vel remissio, ubi nil erit ligatum, nil solutum, nisi quod S. Petrus aut solverit aut ligarit*, ideòque sensum illius esse, Sanctiones Papales Petri auctoritatem habere, quando juxta relictas ab hoc Apostolo Regulas factae sunt.

S. II.

Undè suam hauriant Rescripta auctoritatem.

REGULA.

Non aliundè, quam ex se ipsis, suam Rescripta habent auctoritatem.

C. 1. Dist. XIX. ibi NICOLAUS probat variis Argumentis, auctoritatem Rescriptorum non pendere ex eo, quòd in Codice Canonum, sive in Corpore Juris inserantur, sed ea, quae ibi non sunt inserta, pariter esse auctoritatis, ac ea, quae ibi inserta sunt, modò aliundè constet, non esse supposititia, quae Clausulâ subintellectâ in *cit. Can.* firma sunt omnino, quae continent Argumenta, quae alioquin infirma sunt.

RATIO: Rescripta, quae sunt Pars Juris, de quibus major esset difficultas, non habent auctoritatem ex eo, quòd in Corpore Juris inserantur; Quae enim sunt apud GRATIANUM, ut & alia, quae apud eumdem sunt, non majorem inde habent auctoritatem, ac si non in eo essent, ut supra dictum est; Quae verò sunt in Libris DECRETALIU, SECTI, CLEMENTINARUM &c. non possunt majorem hinc habere auctoritatem, quam eam, quae antea potiebantur, cum haec Collectiones vel factae vel approbatae sint à Pontificibus, quibuscumque Pontifices, quorum Rescripta his in Collectionibus continentur, pariter sunt auctoritatis.

Quæres obiter, nùm inserta in Corpore Juris Rescripta ullam hinc capiant utilitatem?

Respondetur, Rescripta in Collectionibus Authenticis, seu Auctoritate Legitima factis, inclusa, triplicem hinc haurire utilitatem; hinc enim nota sunt, Authentica declarantur, & aptiora evadunt, ut in Praxim eant; Rescripta verò in Collectionibus non Authenticis inserta, primam & tertiam hinc capere utilitatem; secundam autem hinc tantum, cum usu recepta sunt istae Collectiones: non ita tamen, ut hinc certum fiat, Rescripta talia eorum esse, quibus tribuuntur, sed solum, ut, quae continent, probentur; undè, ut facilius concipiatur hæc Responsio, distinguenda est duplex Authenticitas: altera, quae Scriptum, non suppositum, ei, cui tribuitur, esse declaratur; altera, quae Scriptum spurium, ut utile recipitur; Authenticitatem istam adepti sunt unum non paucos, ex falsis Priorum usque ad SIXTIVM Pontificum Rescriptis à *Gratiano* passim citatis.

S. III.

Quae requirantur, ut suâ Rescripta potiantur auctoritate.

REGULÆ.

Ut Rescripta quoad ea, quae Juris continent, universali suâ potiantur auctoritate, non alia requiruntur, quam ista.

I. Ut ad certâ Loca à Summis Pontificibus non restringantur.

II. Ut omnibus Locis conveniant, utilia sint, & expediant.

III. Ut specialibus Locorum Consuetudinibus specialiter derogent, posito, quòd quaedam sint illis contrariae.

IV. Ut sufficienter promulgentur, vel aliter nota fiant.

V. Ut usu ubique recipiantur.

Hæc omnia patebunt ex subsequentiibus ad hoc congruis Dissertationibus inferius referendis.

S. IV.

Ad quas Res extendatur Rescriptorum auctoritas.

REGULA I.

Ad ea omnia extenditur Rescriptorum auctoritas, ad quae Rescribentis potestas, necnon & voluntas.

Non eget probatione.

REGULA II.

Et si innumera sint, quae per Rescripta fieri posse. Jus Canonicum exprimit, vel insinuat, inter ea tamen non alia sigillatim notanda videntur, quam ista.

I. Rescripta Decretalia derogant Conciliis non Generalibus, etsi de his mentionem non faciant; aliis verò; si expressam de his mentionem faciant: Cujus discriminis hæc est Ratio: In priori casu censetur Pontifex attendisse ad Concilia, quibus derogat, etsi mentionem non faciat, secus in posteriore. C. 1. de *Const. in XI. C. 7. de Capell. Monach.*

II. Derogant specialibus Ecclesiarum Statutis, si de his mentionem faciant, quacumque firmitate roborentur. C. 1. de *Constit. in VI. C. 4. de Rescript.*

III. Verba narrativa Rescriptorum Papalium, quibus Papa se fecisse aliqua, puta excommunicasse, suspendisse, resignationem Beneficii recepisse narrat, & super quibus fundatur ejus Gratia & intentio, plenam fidem in Judicio faciunt. *Clementina de Probation.*

Non est in usu apud Gallos hæc *Clem.* Per *Concord. inter FRANCISCUM I. & LEONEM X.* abrogata est. *TIT. XVI. de Sublatione. Clementinae Litter.*

SECTIO II.

DE RESCRIPTIS FALSIS.

Non agimus seorsim de Rescriptis Veris, quia talia censenda sunt, quae nec Falsa sunt, nec Suspecta.

Circâ Falsa Rescripta, considerari possunt. 1. Quae Falsi Rescripti nota in Jure exprimentur. 2. Quae Cautela adhibeatur, ne fiant Falsa Rescripta. 3. Quis criminis Falsi Reus censendus sit, Quis non. 4. Quomodo puniendus sit Falsi Reus. 5. Quae poena contra Retinentes hujusmodi Rescripta.

S. I.

Quae Falsi Rescripti Nota in Jure exprimentur.

REGULA.

Non alia exprimentur in Jure Falsi Rescripti Notae, quam ista.

I. Si, in eo Episcopi, istisque Superiores, Filii vocentur, non Fratres; alii verò aliter, quam Filii nuncupentur. C. 6. de *Crim. Fal.*

II. Si, dum uni dirigitur, iste exprimat in Plurali. *ibid.*

III. Si